

Oslo 19.1.2025

Høringssvar om endringer i helsetilsynsloven mv. og opphevelse av lov om statens undersøkelseskommisjon (UKOM) – ny meldeordning

Den norske jordmorforening takker for muligheten til å gi innspill til regjeringens forslag om foreslåtte endringer i helsetilsynsloven og opphevelse av undersøkelseskommisjonen (UKOM). Den norske jordmorforening ønsker å bidra til arbeidet med å styrke tilliten til helsetjenestene gjennom tverrfaglig samarbeid, gode meldeordninger og forbedringsarbeid.

Bra med styrket fokus på læring og forbedring

Vi støtter utvidelsen av helsetilsynslovens formål til også å omfatte «læring og forbedring». Dette samsvarer med en tillitsbasert tilnærming til kvalitetsarbeid. Å inkludere både alvorlige og nesten-alvorlige hendelser i meldeplikten gir mulighet for bedre læring, forebygging og kompetanseutvikling. Etableringen av et nasjonalt register for hendelsesrapportering er også et positivt tiltak, og vi ser potensialet for forskning og bedre systemforståelse. Det er avgjørende at registreringen bidrar til en læringskultur fremfor å skape frykt for sanksjoner.

Sammenslåing av UKOM og Helsetilsynet

Vi er bekymret for at sammenslåingen av UKOM og Helsetilsynet vil kunne svekke uavhengigheten i tilsynsarbeidet. En uavhengig aktør som UKOM har vært en trygg instans for å fremme læring uten risiko for administrative reaksjoner. Vi frykter at en sammenslåing kan redusere tilliten til meldeordningen, særlig dersom helsepersonell opplever økt risiko for sanksjoner i stedet for fokus på forbedring.

Ressurser og arbeidsmengde for statsforvalterne

Statsforvalternes rolle blir sentral med de foreslåtte endringene. Vi deler bekymringen for at økt ansvar og arbeidsmengde kan overstige kapasiteten, spesielt ettersom ressursmangel allerede har ført til utfordringer i håndteringen av saker i enkelte regioner. Uten tilførsel av nødvendige ressurser risikerer vi at veiledningstilbudet til virksomhetene blir begrenset, noe som særlig kan ramme de som har minst erfaring med kvalitetsforbedring. Statsforvalterne må støttes slik at de kan levere det som forventes i den nye ordningen.

Bedre involvering av pasienter og pårørende

Vi støtter forslaget om å styrke brukere, pasienter og pårørendes rolle i oppfølgingen av alvorlige hendelser. Erfaringer og innsikt fra pasienter og deres pårørende er uvurderlige for å klargjøre hva som har skjedd og sikre at riktig læring finner sted. Denne endringen bidrar til å styrke deres rettigheter og tillit til tjenestene, noe vi i Den norske jordmorforening anser som en viktig forbedring.

Avslutning

Den norske jordmorforening er positive ønske om et mer læringsorientert tilsyn. Samtidig understreker vi at reformen krever solide rammebetingelser, slik at både statsforvalterne og helsevirksomhetene kan håndtere sine nye oppgaver uten at dette går på bekostning av pasientsikkerheten. Vi oppfordrer regjeringen til å sikre at ressursene står i forhold til ambisjonene for å skape trygge og lærende helsetjenester.

For den norske jordmorforening,

Lena Henriksen
Politisk leder